

ЗАЯВА МОЛАДЗЕВАГА ФОРУМУ СУПОЛЬНАСЦІ ДЭМАКРАТЫЙ

Дэмакратыя ніколі не бывае скончаным працэсам і патрабуе адкожнага новага пакалення накіроўваць высілкі на развіццё і ўзбагачэнне яе каштоўнасцей і прынцыпаў, у тым ліку вяршэнства закону і правоў чалавека. У рамках гэтага працэсу Варшаўская дэкларацыя, прынятая ў чэрвені 2000 года, працягвае вызначаць асноўныя практыкі і стандарты для ўсталявання і кансалідацыі дэмакратыі і падкрэслівае ўзаемазалежнасць паміж мірным існаваннем, развіццём, правамі чалавека і дэмакратыяй.

Разам з тым, у Бухарэсцкай дэкларацыі Супольнасці дэмакратыі, прынятай падчас юбілейнай канферэнцыі з нагоды яе 20-годдзя, якая адбылася 26 чэрвеня 2020 года онлайн, адзначаецца, што «дэмакратычныя сістэмы кіравання, заснаваныя на павазе да правоў чалавека, моцным інстытуцыйным патэнцыяле, празрыстасці і даверы, з'яўляюцца найлепшай асновай для пераадолення крызісных з'яў і ўстойлівага аднаўлення пасля іх».

Варта прызнаць, што моладзь – гэта пакаленне будучых палітыкаў і эфектыўных агентаў змен у дэмакратычных сістэмах. Пашырэнне правоў і магчымасцей маладых людзей і іх удзел у працэсах лідэрства і прыняцця рашэнняў на сусветным, рэгіянальным, нацыянальным і мясцовым узроўнях з'яўляюцца важнымі элементамі для забеспячэння існавання інклюзіўнага, ўстойлівага прадстаўнічага дэмакратычнага грамадства.

Адукацыя з'яўляецца асновай для стварэння інклюзіўнага, талерантнага і ўстойлівага грамадства, у якім моладзь прызнае каштоўнасць дэмакратыі і супрацьстаіць спробам адысці ад дэмакратычных перакананняў. Такім

чынам, грамадзянская адукацыя павінна быць актуалізавана, а доступ да фармальнай і нефармальнай адукацыі гарантаваны дзеля пашырэння праў і магчымасцяў моладзі, падтрымкі яе актыўнага ўдзелу ў грамадскім працэсе і рэалізацыі свайго патэнцыялу для забяспячэння выканання маладымі людзьмі іх ролі як адказных грамадзян і лідараў.

Валодаючы неабходнымі навыкамі, магчымасцямі і рэсурсамі для раскрыцця свайго патэнцыялу, моладзь з'яўляецца рухаючай сілай для рэалізацыі, маніторынгу і агляду Парадку дня ў рамках Мэтаў устойлівага развіцця ААН на перыяд да 2030 года. Улічваючы, што цяпер падлеткаў і маладых людзей (ваўзросце ад 10 да 24 гадоў) больш, чым калі-небудзь раней на працягу гісторыі, залучэнне моладзі ў дзейнасць, што спрыяе ажыццяўленню Парадку дня да 2030 года, мае вялікае значэнне для дасягнення глабальнай устойлівасці і стабільнасці, а таксама для вырашэння праблем, звязаных са мноствам пагроз і перашкод на шляху бесперапыннага развіцця, такіх як беспрацоўе, бедната, гендэрная няроўнасць, адсутнасць доступу да якаснай адукацыі і канфлікты.

У Парадку дня Мэтаў ўстойлівага развіцця ААН на перыяд да 2030 года моладзь выразна пазіцыянуецца як найважнейшы партнёр у глабальнай барацьбе дзеля замацавання міру і бяспекі. Нягледзячы на тое, што моладзь часта ўдзельнічае ў пабудове міру з нуля, яна таксама павінна быць залучаная да дыялогу на высокім узроўні, у тым ліку які адносіцца да механізмаў прадухілення, ўрэгулявання і вырашэння канфліктаў, а таксама прымаць ўдзел у мірных перамовах, каб ствараць магчымасці для большай згуртаванасці і ўплыву на ўсіх узроўнях.

ЗАЯВА МОЛАДЗЕВАГА ФОРУМУ СУПОЛЬНАСЦІ ДЭМАКРАТЫЙ

Аднак пандэмія, звязаная з COVID-19, заўважальна паўплывала на ўсе аспекты грамадскага жыцця, у тым ліку на ахову здароўя, сацыяльную, эканамічную і палітычную сферы, **непрапарцыйна моцна закрануўшы моладзь.**

Крызіс аказвае беспрэцэдэнтны ўплыў на сістэмы адукацыі ва ўсім свеце, што будзе мець доўгатэрміновыя сацыяльныя наступствы. Больш за 160 краін закрылі школы, у выніку чаго пацярпела 1,52 мільёна дзяцей і прадстаўнікоў моладзі.

Уплыў пандэміі на стан псіхічнага здароўя моладзі таксама **выклікае занепакоенасць.** Працяглыя перыяды ізаляцыі і абмежаваныя магчымасці перамяшчэння могуць прывесці да ўзмацнення эмацыйнай нестабільнасці і абвостранай трывожнасці.

З пачатку ўспышкі COVID-19 выпадкі гвалту ў адносінах да жанчын і дзяўчынак пачасціліся, паколькі трывога пра бяспеку, здароўе, грошы ствараюць напругу і абвостраную абстаноўку у грамадстве, што працягвае пагоршвацца праз жыццё ў ізаляцыі і абмежаванне свабоды ва ўмовах карантыну.

Верагодна гэтак жа пандэмія прапарцыйна **негатыўна закране маладых мігрантаў і бежанцаў,** паколькі больш за палову ўсіх міжнародных мігрантаў – людзі, маладзейшыя за 30 гадоў.

Акрамя таго, такія крызісы, як пандэмія COVID-19, часта ўзмацняюць праблемы, з якімі моладзь ужо сутыкаецца. Калі прыняць да ўвагі меркаванне аб росце колькасці беспрацоўных ад 5,3 да 24,7 мільёна чалавек ва ўсім свеце, **негатыўны ўплыў на працаўладкаванне маладых людзей будзе значным,** паколькі верагоднасць страціць працу для маладых людзей у тры разы перавышае гэты ж паказчык для дарослага насельніцтва.

Мы, прадстаўнікі моладзевых арганізацый і сетак, а таксама моладзі па усім свеце, удзельнікі **Моладзевага форуму Супольнасці дэмакратый 2020 года,** які адбываецца ў Румыніі (гэтае мерапрыемства з'яўляецца адным із прыярытэтаў гэтай краіны падчас яе старшынства ў Супольнасці дэмакратый на перыяд 2019-2021 гадоў), **заклікаем урады прытрымлівацца наступных дэмакратычных каштоўнасцей і абараняць асноўныя правы, важныя для моладзі, у адпаведнасці з прынцыпамі Варшаўскай дэкларацыі:**

Інклюзія – моладзь з'яўляецца важным фактарам у развіцці дзяржавы, яе інклюзіўны ўдзел у прыняцці рашэнняў на ўсіх узроўнях спрыяе ўзмацненню падсправаздачнасці і празрыстасці дзейнасці ўрада (Прынцыпы 2 і 16).

Правы чалавека – моладзь павінна ў поўнай меры карыстацца ўсіма правамі чалавека – грамадзянскімі, культурнымі, эканамічнымі, палітычнымі і сацыяльнымі. Абарона гэтых праў азначае вырашэнне канкрэтных праблем і ўстараненне перашкод, з якімі сутыкаецца моладзь (Прынцып 19).

Разнастайнасць – маладыя людзі складаюць неаднародную групу. Моладзь наогул павінна актыўна ўдзельнічаць у жыцці грамадства, мець права на роўную абарону закону і быць свабоднымі ад якіх-небудзь прадурзятых уяўленняў (Прынцып 10). Разнастайнасць моладзі – гэта іх сіла.

Роўнасць – памяншэнне сацыяльнай, палітычнай і эканамічнай няроўнасці дазволіць маладым людзям раскрыць свой патэнцыял і зрабіць свой уклад у жыццё грамадства. Беспрацоўе сярод моладзі – адзін з найважнейшых фактараў няроўнасці, з якімі трэба змагацца. Адукацыя адыграе ключавую ролю ў развіцці і паляпшэнні жыцця моладзі ва ўсім свеце (Прынцып 6).

ЗАЯВА МОЛАДЗЕВАГА ФОРУМУ СУПОЛЬНАСЦІ ДЭМАКРАТЫЙ

Свабоды – усе маладыя людзі ва ўсім свеце павінны мець магчымасць удзельнічаць у грамадскім жыцці і карыстацца асноўнымі свабодамі, такімі як свабода думкі, сумлення і рэлігіі (прынцып 5); свабода перакананняў і свабоднае выказванне меркаванняў (прынцып 4); свабода мірных сходаў і асацыяцый (прынцып 9).

Моладзь павінна карыстацца ўсімі перавагамі, якія можа даць ім дэмакратыя, але без вяршэнства закону, незалежнай судовай сістэмы, празрыстых і падсправаздачных урадаў, якія дзейнічаюць у канстытуцыйных рамках, гэта будзе немагчыма (Прынцыпы 12-18). Супольнасць дэмакратый – гэта выключная платформа, створаная для ўмацавання дэмакратыі, і ў гэтым наша сіла, накіраваная для паскарэння далейшай дэмакратызацыі свету – людзьмі, для людзей і разам з людзьмі.

Моладзь з'яўляецца адным з найважнейшых элементаў інклюзіўнага грамадства і моцнай дэмакратыі. Празрыстыя і падсправаздачныя дэмакратычныя інстытуты маюць вырашальнае значэнне для садзейнічання ўдзелу моладзі ў грамадскім жыцці і прыняцці рашэнняў.

Забяспечэнне доступу маладых людзей да ўсіх дэмакратычных працэсаў – гэта ўклад у фарміраванне стабільнай будучыні. Паколькі дэмакратыя – гэта бесперапынны працэс адаптацыі, устойлівасці і адданасці справе, мы, маладыя людзі імкнемся быць раўнапраўнымі партнёрамі на гэтым шляху і дапамагаць абараняць дэмакратыю дзеля шчаслівай будучыні ўсіх нас.